

آیین نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب

(موضوع ماده ۱۲ قانون نظام صنفی کشور)

ماده ۱- تعاریف

- الف- پروانه کسب:** مجوزی است که به منظور شروع و ادامه کسب و کار یا حرفه بصورت دائم (برای مدت پنج سال) و یاموقت (به مدت یک سال) به فرد یا افراد صنفی برای محل مشخص یا وسیله کسب معین صادر می گردد.
- ب- مراجع صدور پروانه کسب:** اتحادیه های صنفی و دستگاه های موضوع تبصره ذیل بند (م) ماده ۳۰ و تبصره ۳ ماده ۲۶ قانون نظام صنفی.
- ج- فروشگاه های بزرگ چند منظوره:** فروشگاههایی که مجموعه ای از کالاها و خدمات مورد نیاز عموم را در یک محل عرضه نماید.
- د- فروشگاه بزرگ زنجیره ای:** فروشگاه هایی که تحت مدیریت متمرکز و با نام تجاری واحد حداقل در دو فروشگاه به عرضه کالا و خدمات مبادرت می کنند.
- ه- سامانه صدور پروانه کسب الکترونیکی، پنجره واحد:** سامانه الکترونیکی صدور پروانه کسب موضوع ماده ۷۰ قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران.

مراحل صدور پروانه کسب

ماده ۲- مراحل صدور پروانه کسب:

- ۱- متقاضیان پروانه کسب می بایست به سامانه صدور پروانه کسب مراجعه و تقاضای خود را ثبت و نسبت به اخذ کدرهگیری اقدام نمایند.**
- تبصره ۵- مراجع صدور پروانه کسب نیز موظفند درخواست های حضوری برای اخذ پروانه کسب را بلافاصله در سامانه صدور پروانه کسب ثبت نموده و نسبت به ارائه کد رهگیری به متقاضی اقدام نمایند.**
- ۲- مراجع صدور پروانه کسب موظفند حداکثر ظرف مدت پانزده روز پس از دریافت تقاضا، پاسخ متقاضی را مبنی بر رد یا قبولی تقاضا بصورت الکترونیکی یا کتبی به وی ابلاغ کنند. عدم اعلام نظر در مدت یاد شده به منزله پذیرش محسوب می گردد.**

۳- متقاضی پس از قبول تقاضا، موظف است حداکثر ظرف مدت ۳ ماه مدارک مورد نیاز را از طریق سامانه ارسال و تصویر آن را به مراجع صدور پروانه کسب تسلیم نماید.

۴- مراجع صدور پروانه کسب مکلفند بطور همزمان نسبت به استعلام های مورد نیاز اقدام و کلیه دستگاههای استعلام شونده نیز موظفند حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ دریافت استعلام، نظر قطعی و نهایی خود را بصورت الکترونیکی یا کتبی اعلام دارند اعلام نظر موافق باید بدون ابهام و هرگونه قید و شرط و نظر مخالف نیز با ذکر علت و مستند به دلایل قانونی باشد. در غیر این صورت و یا در صورت عدم اعلام نظر در مهلت مقرر به منزله نظر مثبت تلقی می گردد و پاسخ منفی دستگاههای استعلام شونده خارج از موعد مقرر مانع از صدور پروانه کسب نخواهد شد.

۵- مراجع صدور پروانه کسب موظفند پس از دریافت مدارک مورد نیاز، حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز نسبت به صدور پروانه کسب و تسلیم آن به متقاضی اقدام کنند.

شرایط و مدارک

ماده ۳- شرایط صدور پروانه کسب:

الف- شرایط عمومی

۱- سند مالکیت یا اجاره نامه رسمی یا عادی (دارای اعتبار زمانی) یا دیگر عقود ناقله (سرقفلی، هبه، وصیت تملیکی، صلح در مقام بیع یا اجاره) یا ارائه قراردادهای منعقد فی مابین متقاضی و اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیر دولتی محل کسب و یا اجراز مالکیت طبق عرف محل در روستاها

تبصره ۱- اخذ تعهد نامه محضری از دارندگان اسناد عادی مبنی بر پذیرش مسئولیت حقوقی ناشی از آن الزامی است.

تبصره ۲- صدور پروانه کسب برای اماکن تجاری، اداری یا کارگاهی بلامانع می باشد.

۲- گواهی اداره امور مالیاتی ذیربط مبنی بر تشکیل پرونده یا پرداخت یا ترتیب پرداخت بدهی مالیات قطعی شده.

۳- گواهی گذراندن دوره های آموزشی مرتبط از مرکز آموزش اصناف یا مراکز مورد تایید کمیسیون نظارت.

تبصره ۵- متقاضیان پروانه کسب موقت از گذراندن دوره های آموزشی معاف می باشند.

۴- تصویر کامل شناسنامه و کارت ملی برای اتباع ایرانی و گذرنامه، پروانه کار و اقامت معتبر برای اتباع خارجی.

۵- تصویر کارت پایان خدمات نظام وظیفه یا معافیت دائم پزشکی برای آقایان کمتر از پنجاه سال سن.

تبصره ۵- دفترچه آماده خدمت بدون مهر غیبت یا گواهی اشتغال به تحصیل برای متقاضیان پروانه کسب موقت بلامانع می باشد.

۶- شش قطعه عکس ۳*۴

ب- شرایط اختصاصی:

۱- کارت معاینه پزشکی و گواهی صلاحیت بهداشتی از مراکز بهداشتی، درمانی

(برای صنوف مشمول قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون موارد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی)

۲- گواهی صلاحیت فردی، انتظامی و ترافیکی از نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

تبصره ۱۰- ضوابط و مقررات مربوط به صلاحیت فردی، انتظامی و ترافیکی ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه با پیشنهاد نیروی انتظامی و با همکاری اتاق اصناف ایران توسط دبیرخانه هیات عالی نظارت تهیه و پس از تایید هیات عالی نظارت به تصویب وزیر صنعت، معدن و تجارت خواهد رسید.

تبصره ۲- گواهی صلاحیت انتظامی و ترافیکی برای متقاضیان پروانه کسب موقت بلامانع می باشد.

۳- پروانه تخصصی و فنی یا دیپلم فنی یا مدارک تحصیلی بالاتر مرتبط، یا حضور یک نفر واجد شرایط فوق شاغل در واحد صنفی (برای صنوف مشمول تبصره ۱۳ قانون نظام صنفی)

۴- معرفی نامه نماینده هیات مدیره (مدیر عامل) برای صدور پروانه کسب بنام وی به همراه تصویر اساسنامه و آگهی روزنامه رسمی ثبت شرکت (برای اشخاص حقوقی)

۵- رضایت نامه محضری سایر شرکاء برای صدور پروانه کسب بنام یکی از شرکاء (برای مشارکت های مدنی)

پروانه کسب سیار

ماده ۴- شرایط صدور پروانه کسب:

۱- شرایط مندرج در ماده ۳ این آیین نامه

۲- به منظور ساماندهی صنوف سیار، مراجع صدور پروانه کسب موظفند پس از شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه طبق مفاد تبصره های ۱ و ۳ ماده ۳ قانون نظام صنفی، نسبت به صدور پروانه کسب صرفاً برای دفاتر اینگونه واحدها اقدام نمایند.

۳- دفاتری که خدماتی به صنوف سیار ارائه می نمایند می توانند چندین واحد صنفی سیار را تحت پوشش قرار دهند.

۴- آن دسته از صنوف سیار که قبل از تاریخ تصویب این آیین نامه نسبت به دریافت پروانه کسب اقدام نموده اند موظفند حداکثر ظرف مدت سه سال تحت پوشش یکی از این دفاتر قرار گیرند، و پس از پایان مهلت مذکور تمدید پروانه کسب اینگونه واحدها مجاز نمی باد.

پروانه کسب فروشگاههای بزرگ چند منظوره و بزرگ زنجیره ای

ماده ۵- شرایط صدور پروانه کسب:

- ۱- وزارت صنعت، معدن و تجارت (مرکز امور اصناف و بازرگانان ایران) به منظور حمایت و توسعه سرمایه گذاری در این بخش موظف است با درخواست متقاضیان ایجاد فروشگاههای چند منظوره و زنجیره ای نسبت به صدور جواز تاسیس در چارچوب ضوابط ابلاغی وزیر صنعت، معدن و تجارت برای این واحدها اقدام نماید.
- ۲- دارا بودن شرایط مندرج در ماده ۳ این آیین نامه
- ۳- داشتن حداقل دو فروشگاه (برای فروشگاههای بزرگ زنجیره ای)
- ۴- پروانه کسب فروشگاههای زنجیره ای با ارائه مدارک فوق به نام مدیر یا مدیر عامل و با نام و علامت تجاری واحد با ذکر آدرس فروشگاه مرکزی و شعب آن صادر می شود.
- ۵- پروانه کسب فروشگاه بزرگ چند منظوره با ارائه مدارک فوق به نام مدیر یا مدیر عامل و با ذکر آدرس فروشگاه صادر می شود.
- ۶- پروانه کسب فروشگاههای بزرگ چند منظوره و فروشگاههای بزرگ زنجیره ای مطابق تبصره ۳ ماده ۲۶ قانون نظام صنفی توسط اتاق اصناف شهرستان محل استقرار فروشگاه یا دفتر مرکزی صادر و پس از تشکیل اتحادیه کشوری از طریق آن اتحادیه انجام خواهد شد.

تمدید پروانه کسب

ماده ۶- شرایط تمدید پروانه کسب:

- ۱- گواهی اداره امور مالیاتی ذیربط مبنی بر پرداخت یا ترتیب پرداخت بدهی مالیات قطعی شده.
  - ۲- داشتن کارت معاینه بهداشتی دارای اعتبار زمانی
- (برای صنوف مشمول قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خورنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی)

۳- رضایت نامه محضری شرکاء (در صورتی که رضایت نامه قبلی منقضی یا باطل شده باشد) مبنی بر موافقت با تمدید پروانه کسب (برای مشارکت های مدنی).

تبصره ۵- رسیدگی به اختلافات و دعاوی حقوقی فی مابین شرکاء اعم از حقیقی و حقوقی بعد از صدور و تمدید پروانه کسب بعهدده مراجع ذیصلاح قضایی می باشد.

۴- تصویر آگهی روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران در صورت ثبت هرنوع تغییرات در شرکت. (برای اشخاص حقوقی)

۵- گواهی گذراندن دوره های آموزشی مرتبط از سوی مرکز آموزش اصناف و یا مراکز آموزش مورد تایید کمیسیون نظارت.

رسیدگی به شکایات

ماده ۷- رسیدگی به شکایات متقاضیان پروانه کسب:

۱- چنانچه اتحادیه درخواست متقاضی پروانه کسب را رد کند یا از صدور پروانه کسب استنکاف ورزد باید مراتب را با ذکر دلایل مستند به طور کتبی به متقاضی اعلام کند.

۲- در صورتی که متقاضی به آن معترض باشد می تواند اعتراض کتبی خود را ظرف بیست روز از تاریخ دریافت پاسخ به اتاق اصناف شهرستان ذیربط تسلیم دارد.

۳- اتاق اصناف مکلف است طی ۱۵ روز به اعتراض متقاضی رسیدگی و نظر نهایی خود را برای اجرا به اتحادی مربوط اعلام کند.

۴- در صورتی که اتحادیه یا متقاضی به نظر اتاق اصناف شهرستان معترض باشند می توانند ظرف بیست روز از زمان ابلاغ نظر اتاق اصناف اعتراض خود را نسبت به نظر اتاق مذکور به کمیسیون نظارت منعکس کنند.

۵- کمیسیون نظارت مکلف است ظرف مدت یک ماه نظر خود را اعلام دارد. نظر کمیسیون نظارت در این مورد معتبر و قابل اجرا است مگر آن که هیات عالی نظارت نظر کمیسیون نظارت را ظرف یک ماه پس از دریافت اعتراض، نقض کند. در این صورت نظر هیات عالی نظارت قطعی و لازم الاجرا است.

۶- در صورت اعتراض هریک از طرفین می توانند به مراجع ذی صلاح قضایی مراجعه کنند.

سایر مقررات

ماده ۸- کمیسیون نظارت هر شهرستان موظف است ضوابط خاص داخلی اتحادیه صنفی برای صدور پروانه کسب شامل تعیین رسته های شغلی براساس کد ISIC تعیین حداقل مساحت، نوع کالا و خدمات قابل عرضه، وسایل و ابزار کار،

تجهیزات و تاسیسات ایمنی، بهداشتی و انتظامی رسته شغلی را پس از کسب نظر از اتحادیه و اتاق اصناف، به تصویب رسانده و به اتحادیه ابلاغ نماید.

تبصره ۵- ضوابط خاص داخلی اتحادیه های کشوری برای صدور پروانه کسب توسط دبیرخانه هیات عالی نظارت و با همکاری اتاق اصناف ایران تهیه و به تصویب وزیر صنعت، معدن و تجارت خواهد رسید.

ماده ۹- در صورت مفقود یا مخدوش شدن پروانه کسب، صدور المثنی با درخواست دارنده پروانه کسب و ارائه تعهد محضری مبنی بر پذیرش تبعات سوء آن برای باقیمانده مدت اعتبار پروانه کسب بلامانع خواهد بود.

ماده ۱۰- در صورت فوت صاحب پروانه کسب، حقوق متعارف ناشی از واحد صنفی متعلق به ورثه است. چنانچه ورثه یا نماینده قانونی آنها میل باشند در صورت دارا بودن شروط فردی، می توانند ظرف مدت ۲ سال نسبت به اخذ پروانه کسب با ارایه گواهی انحصار وراثت و رضایت تمامی وراث که امضای آنان توسط دفترخانه اسناد رسمی گواهی شده باشد با رعایت مقررات این آیین نامه اقدام کنند. پس از انقضای مهلت مقرر پروانه متوفی از درجه اعتبار ساقط است.

تبصره ۱۰- در صورت محجور بودن مالک یا ورثه، پروانه کسب حسب مورد به نام ولی و یا قیم قانونی محجور صادر می شود.

تبصره ۲- در صورتی که تعدادی از ورثه صغیر و تعدادی کبیر باشند، صدور پروانه کسب به نام نماینده قانونی (قیم) مستلزم اخذ رضایت محضری وراث کبیر و صدور پروانه کسب به نام یکی از وراث کبیر نیز منوط به اخذ رضایت محضری از سایر وراث کبیر و نماینده قانونی وراث صغیر خواهد بود.

ماده ۱۱- در صورتی که دارنده پروانه کسب بخواهد محل کسب خود را به دیگری واگذار کند باید درخواست کتبی خود را به مراجع صدور پروانه کسب تسلیم دارد، مراجع صدور در صورت واجد شروط قانونی بودن فرد معرفی شده، پروانه کسب متقاضی را باطل و با رعایت سایر مقررات پروانه جدیدی به نام فرد معرفی شده صادر می کنند.

ماده ۱۲- مراجع صدور پروانه کسب مکلفند پس از تمدید پروانه کسب اطلاعات آن را مطابق فرم اداره اماکن نیروی انتظامی در اختیار آن ارگان قرار دهند.

ماده ۱۳- متقاضیان می بایست اصل مدارک مورد نیاز برای صدور پروانه کسب را به منظور تطبیق با تصاویر آنها به مراجع صدور ارایه دهند.

ماده ۱۴- دستورالعمل چگونگی برگزاری دوره های آموزشی مورد نیاز از جمله احکام تجارت و کسب و کار، توسط دبیرخانه هیات عالی نظارت با همکاری اتاق اصناف ایران و سایر مراجع ذیربط تهیه و توسط دبیرخانه هیات عالی نظارت، جهت اجرا ابلاغ خواهد گردید.

تبصره ۵- افراد با بیش از هفتاد سال سن از گذراندن دوره های مذکور معاف می باشند اما در صورت داشتن مباشر، می بایست وی را برای آموزش معرفی کنند، همچنین فارغ التحصیلان رشته های مرتبط دانشگاهی از گذراندن دروس مشابه معافند.

ماده ۱۵- فروشگاههای زنجیره ای با داشتن حداقل ۵۰۰ متر مربع زیر بنا موظف به رعایت ضوابط و مقررات مربوط به احداث نمازخانه (موضوع بند ب ماده ۱۶ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور) خواهند بود.

ماده ۱۶- دبیرخانه هیات عالی نظارت موظف است با همکاری اتاق اصناف ایران نسبت به ارتقاء و توسعه سامانه صدور پروانه کسب الکترونیکی به منظور پیاده سازی پنجره واحد و تسهیل فرایند صدور پروانه کسب، ظرف مدت یکسال اقدام نماید. مراجع استعلام شونده نیز مکلفند در اجرای ماده ۷۰ قانون برنامه پنجم توسعه همکاری لازم را به عمل آورند.

تبصره ۵- دبیرخانه هیات عالی نظارت موظف است به منظور یکنواختی انواع پروانه کسب اعم از دائم، موقت، المثنی، سیار و کارت مباشرت نسبت به تهیه الگو و همچنین فرم های لازم برای استعلام و صدور پروانه کسب اقدام نماید.

ماده ۱۷- این آیین نامه در اجرای ماده ۱۲ قانون نظام صنفی مصوب ۹۲/۶/۱۲ مشتمل بر ۱۷ ماده و ۱۳ تبصره در جلسه مورخ ۹۲/۱۲/۲۰ هیات عالی نظارت تایید و در تاریخ ۹۲/۱۲/۲۸ به تصویب وزیر صنعت، معدن و تجارت رسید و از تاریخ تصویب آن، آیین نامه قبلی لغو می گردد.